

Obsah

Slovo autorky	7
Předmluva	8
Úvod	10
Komunikace učitele	12
1.1 Úvod do komunikace ve škole	12
1.1.1 Sociální komunikace	12
1.1.2 Komunikace ve škole	14
1.1.3 Verbální komunikace	15
1.1.4 Neverbální komunikace	18
1.1.5 Synergický efekt komunikace	23
1.2 Pravidla interakce a komunikace	24
1.3 Efektivní komunikace učitele	29
1.4 Komunikace učitele k obsahu učiva	35
1.4.1 Bariéry v komunikaci	36
1.5 Otázky učitele a taxonomie otázek	42
1.5.1 Inovace taxonomie B. S. Blooma	46
1.5.2 Typologie otázek učitele „z terénu“	49
1.6 Komunikace učitele v přístupu k žákovi tlakem a tahem	50
1.6.1 Symptomy přístupu učitele tahem	52
1.6.2 Symptomy přístupu učitele tlakem	53
1.7 Skryté rezervy v přístupu učitele	58
Adaptační procesy, sladování učitele a žáka	64
2.1 Konflikt z hlediska sociální psychologie	64
2.1.1 Vnější konflikty	64
2.1.2 Vnitřní konflikty	65
2.2 Obsah a forma procesů sladování učitele a žáka	67
2.2.1 Procesy adaptace, vzájemného sladování, harmonizace	67
2.2.2 Oblasti sladování: výchova a vzdělávání	68
2.3 Konfliktní situace	69
2.3.1 Výchovné konfliktní situace	71
2.3.2 Vzdělávací konfliktní situace	75
2.4 Empatie a empatické reakce	79
Motivace žáka	87
3.1 Žák – aktér	87
3.1.1 Metody poznávání žáka	87
3.1.2 Chyby sociální percepce žáka	88
3.1.3 Žák optikou teorie Pražské skupiny školních etnografů a žák ze Slovenska	90

3.2	Výkon a motivace žáka	93
3.2.1	Aktivizace a motivace	93
3.2.2	Organizační formy vyučování, metody a motivace	94
3.3	Potřeby žáka	97
3.3.1	Maslowova motivační teorie	98
3.3.2	Potřeby žáka v poznávací činnosti (model G. Pettyho)	102
3.4	Dobry vztah učitele a žáka	104
3.5	Přístup učitele k žákovi a projevy motivace žáka v komunikaci	107
3.6	Motivace žáka neverbálními projevy učitele	110
3.7	Motivace žáka technikami aktivního naslouchání	113
3.8	Slovní hodnocení	115
3.9	Tresty a odměny	116
3.9.1	Trest, sankce	116
3.9.2	Pochvala jako odměna	117
3.9.3	Trojský kůň v hodnocení: sebehodnocení žáka	119
3.10	Sebereflexe práce učitele	120
	Poznámka k použitým citátům:	126
	Literatura:	127
	Přílohy	129
	Příloha 1: Pozorovací systém N. Flanderse (M. Zelina, 2006) rozšířený o kategorii komunikace žáka	129
	Příloha 2A: Dotazník pro žáky	131
	Příloha 2B: Dotazník pro učitele	133
	Příloha 3: Hodnocení práce učitele žáky (Mešková, 2009)	135